

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

S tím plně koresponduje nález jednoho z nejrozsáhlejších systémů zaniklých úvozových cest v ČR (o šířce kolem 400 m) s více než padesáti relikty úvozů nacházejících se v lesním terénu cca 1 km jihozápadně od lokality. Jedná se o hlavní zemskou komunikaci z Olomouce na Brno, probíhající přes Mostkovice (taktéž s početným systémem úvozů) přímým směrem po úbočích východních svahů a podhůří Dražanské vrchoviny směrem na Pustiměř a dále na Brno. Později, snad v období časného novověku, byl průběh komunikace asi stažen na městečko Brodek u Prostějova, kam páni z Boskovic přenesli v 16. století sídlo panství. To se pravděpodobně vztahovalo i k mýtu s mýtnicí (mýtní dům), které je pro Brodek u Prostějova doloženo od roku 1517 a přinášelo velké zisky až do zestátnění všech soukromých mýt Josefem II. a zřízením erární silnice z Brna do Olomouce (Malý 2001, 87–90).

Pavel Šlězár

Literatura

Malý, J. 2001: *Otaslavice. Historie obce a života obyvatel*. Otaslavice.

Moš, P. 2004: Bronzové depoty na Prostějovsku I. Otaslavice–Homole. *Zpravodaj Muzea Prostějovska v Prostějově* 1–2/2004, 95–100.

Prudká, A. 1998: Středověký hazard. *Štafeta* 29, 50–54.

Šlězár, P. a kol. 2009: Otaslavice–„Homole“. Závěrečná zpráva o nedestruktivním průzkumu fortifikace. Rkp. nálezo- vé zprávy, č. D-784. Uloženo: Fond nálezo- vých zpráv, knihovna NPÚ ÚOP v Olomouci.

Resumé

Otaslavice (Kat. Horní Otaslavice, Bez. Prostějov), „Homole“. Mittelalter. Fortifikation. Vorläufige Forschung.

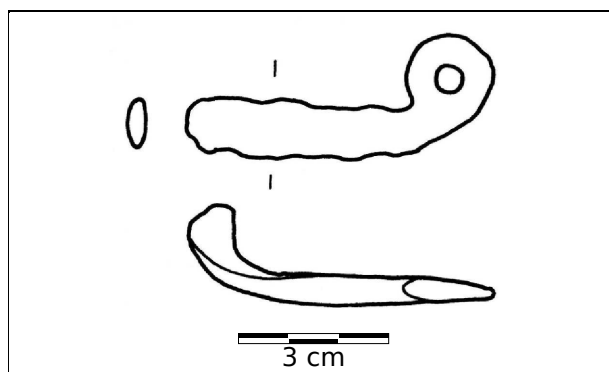
PLUMLOV (OKR. PROSTĚJOV)

Zámecká ulice. Vrcholný středověk, novověk. Fortifikace hradu. Záchranný výzkum.

Na přelomu srpna a září roku 2009 probíhal archeologický dohled související s II. etapou výstavby hloubkové kanalizace ve městě Plumlově.

Lokalitu samotnou (ZM ČR, 1:10 000, list 24-24-11, širší okolí bodu 119:337) můžeme charakterizovat jako součást výrazného skalního suku vystupujícího nad původně inundační pásmo řeky Hloučely, dnes vodní nádrž nesoucí označení jako Podhradský rybník. Nadmořská výška hradního návrší je 330 metrů, námi zachycený příkop pak leží na vrstevnici 314 metrů. Trasa liniového výkopu vedla cca středem stávající místní komunikace v ulici Zámecká, jež směřuje od centra k zámeckému areálu, a tudíž i k bývalému hradnímu návrší středověkého hradu Plumlova (např. Prudká 1995). Ta, podle očekávání, proťala vnější hradní příkop, který však vyplňovaly pouze „stavební sutě“ odpovídající planýrkám v nadloží. Jeho identifikaci umožnilo pouze zahloubení do zvětralín kulmských břidlic, v nichž se zřetelně rýsoval jeho profil, který byl kresebně zdokumentován.

Pavel Fojtík

Obr. 103. Pomezí. Zlomek ostruhy.

Abb. 103. Pomezí. Spornfragment.

Literatura

Prudká, A. 1995: Archeologický výzkum hradu Plumlova. *Zpravodaj Muzea Prostějovska v Prostějově* 1/95, 1–15.

Resumé

Plumlov (Bez. Prostějov), Zámecká Str. Spätmittelalter, Neuzeit. Burg. Rettungsgrabung.

POMEZÍ (OKR. SVITAVY)

„Baldský les“. Vrcholný středověk. Ojedinelý nález. Detektorová prospekce.

Při hledání recentních předmětů s využitím detektoru kovů (XP-Gmaxx) našel v srpnu 2009 jeden z autorů část železné ostruhy, a to v úvozové lesní cestě. Na ZM 1:10 000, list 24-11-05, udávají místo nálezů koordináty Z:J (293,13:294,96) po převedení z GPS. Předmět ležel v hloubce 16 cm, 3 cm ve sterilním podloží pod lesní humusovou vrstvou. Žádné podobné nálezy se v okolí při podrobnějším průzkumu zjistit nepodařilo. Vzhledem k podezření, že se jedná o archeologicky relevantní předmět, byl záhy kontaktován archeolog.

Dochované rameno ostruhy se vyznačuje vývojově pokročilejším kruhovým uchycením (obr. 103). Vzhledem k fragmentárnímu dochování předmětu je možná pouze rámcová datace do 14.–15. stol. Výrazné prohnutí v místě odlomení svědčí o nenáhodnosti tohoto jevu (záměrné odlomení?), proto předmět nelze s jistotou interpretovat jako náhodnou ztrátu v prostoru komunikace, i když poloha v úvozové cestě by takovému předpokladu vyhovovala. Zlomek ostruhy představuje ojedinelý nález z archeologicky prakticky neznámého Poličska na českomoravském pomezí.

Pavel Halouska, David Vích

Resumé

Pomezí (okr. Svitavy). „Baldský les“ (Wald). Hochmittelalter. Spornfragment. Einzelfund.

PROSTĚJOV (OKR. PROSTĚJOV)

Pernštýnské náměstí 176, č. p. 242. Novověk. Zámek. Záchranný výzkum.